

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 220

din 22 martie 2012

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a analizat solicitarea conducerii Consiliului, în sensul de a se formula un punct de vedere cu privire la data intrării în vigoare a Codului de procedură civilă, aprobat prin Legea nr. 134/2010.

Analizând solicitarea formulată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată următoarele:

Consiliul Superior al Magistraturii a susținut - pe parcursul anului trecut - prin comunicate publice și în cadrul dezbaterilor parlamentare care au avut loc în vederea aprobării Legii nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a noului Cod civil, că noul Cod civil și noul Cod de procedură civilă trebuie să intre în vigoare la aceeași dată.

Dispozițiile art. 75 din proiectul Legii pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă prevăd ca dată de intrare în vigoare a Codului de procedură civilă data de 1 iunie 2012.

Totuși, parcursul celor două legi de punere în aplicare a codurilor în materie civilă a fost diferit, astfel că s-a ajuns ca noul Cod civil să intre în vigoare la data de 1 octombrie 2011, în timp ce Legea de punere în aplicare a noului Cod de procedură civilă se află abia în dezbaterile primei Camere a parlamentului.

La începutul anului 2011, Ministerul Justiției a propus Guvernului României un calendar de intrare în vigoare a codurilor: 2011 pentru cele în materie civilă, 2012 pentru Codul penal și Codul de procedură penală.

În ședința din data de 12 mai 2011, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a apreciat că celelalte trei coduri, cu excepția Codului civil pentru care se exprimase ferm decizia politică de intrare în vigoare la data de 01 octombrie 2011, respectiv Codul de procedură civilă, Codul penal și Codul de procedură penală trebuie să intre în vigoare după un termen rezonabil de la data finalizării studiului de impact, pentru asigurarea timpului necesar implementării măsurilor de pregătire a sistemului judiciar.

În scopul pregătirii sistemului judiciar pentru intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, din perspectiva competențelor Consiliului a fost adoptată Hotărârea nr. 184 din 9 martie 2012 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, prin care a fost aprobat Planul strategic de acțiune pentru anul 2012 de asigurare a necesarului de resurse umane pentru funcționarea în condiții optime a instanțelor și parchetelor, în care s-au prevăzut măsuri de finanțare a posturilor vacante și de suplimentare a schemelor de personal.

Soluția găsită de legiuitor prin Legea nr. 71/2011, de a face minime modificări actualului Cod de procedură civilă, pentru a asigura aplicarea noului Cod civil trebuie să rămână una excepțională, tranzitorie, a cărei durată de aplicare trebuie scurtată cât mai mult, existând multiple motive pentru intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă la data anunțată de Ministerul Justiției.

De altfel, chiar inițiatorul proiectului Legii de punere în aplicare a Noului Cod de procedură civilă, în expunerea de motive arată că: „Legea nr. 134/2010 privind Noul Cod de procedură civilă reprezintă ... o consecință rațională a adoptării noului Cod civil”, că există o „interdependență organică între norma substanțială și cea procedurală”, care „a impus crearea unui nou instrument juridic în materie procedurală” și că „noul Cod de procedură civilă a creat cadrul de valorificare pe calea justiției a noilor norme de drept material, stabilind organele, forma și mijloacele necesare existenței și aplicării acestora”.

În timpul dezbaterii textului proiectului Legii de punere în aplicare a noului Cod civil, în diverse capitole ale Codului s-au instituit norme de procedură, tocmai pentru că s-a simțit nevoia unei proceduri specifice pentru instituțiile de mare noutate, ceea ce înseamnă că noul Cod civil „reclamă propria sa procedură”.

Dacă la momentul stabilirii datei de intrare în vigoare a noului Cod civil s-a avut în vedere faptul că litigiile întemeiate pe noul Cod civil vor apărea la un interval de timp după ce instituțiile acestuia vor fi aplicate (presupunând că, în materie civilă, majoritatea

[REDACTED] [REDACTED]
litigiilor vin din executarea obligațiilor și nu apar încă de la momentul încheierii actelor), la o jumătate de an după data intrării în vigoare a noului Cod civil nu se mai poate argumenta în același fel pentru a se amâna intrarea în vigoare a procedurii.

Nu este în interesul sistemului judiciar prelungirea acestei situații tranzitorii, în care, deși noul Cod civil a intrat în vigoare, vechea procedură civilă supraviețuiește.

Mai mult, normele de procedură sunt de imediată aplicare pentru cauzele nou înregistrate. În acest fel se dă, efectiv, practicienilor dreptului, instrumentul de care au nevoie pentru aplicarea noului Cod civil. Legea nr. 134/2010 prin care a fost adoptat Codul de procedură civilă a fost publicată în Monitorul Oficial al României nr. 485 din 15 iulie 2010, astfel că, data de 1 iunie 2012, se situează la un interval de aproape doi ani de la publicarea textului noului Cod de procedură civilă, timp suficient pentru a fi cunoscut și asimilat de către profesioniștii dreptului.

Proiectul Legii de punere în aplicare a noului Cod de procedură civilă, în forma trimisă Parlamentului României, conține 77 de articole. Evaluând modificările propuse pentru noul Cod de procedură civilă prin acest proiect de act normativ, se poate concluziona că acestea nu aduc atingere esenței și concepției codului, instituțiilor lui și organizării acestora.

Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr. 540 din 18 august 2011, a avizat favorabil proiectul Legii de punere în aplicare a Codului de procedură civilă. În avizul la hotărârea menționată s-au formulat doar câteva observații (4) referitoare la textele modificatoare ale Codului și care nu criticau în esență alegerea soluțiilor de către inițiator, ci observau în special necesitatea adaptării sistemului Ecris, schimbarea unor situații care fuseseră avute în vedere la momentul elaborării studiului de impact, faptul că nu s-a clarificat instituția instanței de tutelă sub aspectul competenței unitare la un anume nivel al instanțelor.

Noul Cod de procedură civilă conține mecanisme și soluții necesare și așteptate de societatea românească și de sistemul judiciar în ansamblu. Modalitatea de desfășurare a procedurii de judecată la instanța de fond este de natură să reformeze actuala desfășurare a procesului civil de o manieră care să permită o judecată efectuată cu celeritate, cheltuieli mult mai mici din partea statului, dar și costuri reduse pentru părți și o responsabilizare mai mare a participanților la procesul civil, responsabilizare necesară, dat fiind că în actualul cadru procesual o mare parte din vina pentru prelungirea procedurilor o are și comportamentul celor implicați.

Nu este de neglijat nici împrejurarea că la nivelul factorilor de decizie a fost asumată necesitatea finanțării posturilor vacante din sistemul judiciar și a suplimentării schemelor de personal odată cu intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, în condițiile în care intrarea în vigoare a Codului civil, în octombrie 2011, nu a atras o asemenea măsură, încât Consiliului îi revenea obligația de a elabora strategia de resurse umane necesară.

[REDACTED]

În ceea ce privește impactul intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă în anul 2012 asupra resurselor umane sunt de precizat următoarele:

La data de 1 octombrie 2011 a intrat în vigoare noul Cod civil (fără ca, la nivel național, să fi fost operate nici un fel de suplimentări ale schemelor de personal ale instanțelor), iar potrivit datelor cuprinse în proiectul Planului de acțiune pentru punerea în aplicare a Codului de procedură civilă, a Codului penal și a Codului de procedură penală de elaborat de Ministerul Justiției, Codul de procedură civilă va intra în vigoare la 1 iunie 2012, iar Codul penal și Codul de procedură penală vor intra în vigoare la 1 martie 2013.

În mod constant, în perioada 2011 - 2012, Comisia Europeană a apreciat ca fiind necesară furnizarea de resurse suficiente pentru reorganizarea instanțelor și a parchetelor.

Analiza impactului noilor dispoziții legale asupra activității instanțelor și parchetelor a făcut obiectul proiectului „Asistență tehnică cu privire la pregătirea implementării noului Cod civil, Cod penal, Cod de procedură civilă și Cod de procedură penală”.

Rapoartele elaborate în cadrul proiectului menționat, denumit în continuare „Studiul de impact”, estimează necesarul de personal după intrarea în vigoare a noilor coduri pe o perioadă de trei ani de la implementarea noilor acte normative, perioadă care este considerată ca fiind una de tranziție de la vechile la noile prevederi legale.

Consiliul Superior al Magistraturii a efectuat următoarele demersuri în vederea intrării în vigoare a noilor coduri, pe componenta de resurse umane:

- și-a asumat măsurile ce îi revin în domeniul formării profesionale în vederea punerii în aplicare a noilor coduri – prin Hotărârea Plenului nr. 59/2012, și aprobarea Programului de formare al Institutului Național al Magistraturii – prin Hotărârea Plenului nr. 201/2012;

- a înființat un grup interinstituțional de lucru în vederea elaborării Strategiei de resurse umane, format din reprezentanți ai Ministerului Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție și Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – prin Hotărârea Plenului nr. 96/2012;

- a aprobat Planul strategic de acțiune pentru anul 2012 de asigurare a necesarului de resurse umane pentru funcționarea în condiții optime a instanțelor și parchetelor - prin Hotărârea Plenului nr. 184/2012.

De asemenea, pornind de la concluziile studiului de impact privind necesarul de resurse umane în cei 3 ani de implementare, la nivelul Consiliului a fost realizată o analiză a necesarului actual de suplimentare. A rezultat că, în anul 2012, este necesară suplimentarea cu 103 posturi de judecător, având în vedere intrare în vigoare a noului Cod de procedură civilă și ca efect al nesuplimentării schemelor în anul 2011, luându-se în considerare și posibilitățile reale și efective de recrutare a judecătorilor. Defalcăt pe grade de jurisdicție este necesară suplimentarea numărului de judecători astfel: 25 de posturi la judecătorii, 50 de posturi la tribunale și 28 de posturi la curțile de apel.

În concluzie, intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă trebuie să fie un obiectiv al tuturor factorilor responsabili, iar amânarea intrării în vigoare nu face decât să prelungească o situație tranzitorie atipică și inefficientă pentru înfăptuirea reformei. Noul Cod civil trebuie să fie însoțit cât mai curând de intrarea în vigoare a procedurii civile concepută în vederea aplicării lui. Pentru asigurarea resurselor umane necesare, Consiliul Superior al Magistraturii a făcut demersurile și există toate premisele realizării acestui obiectiv.

Față de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 133 alin. (5) și (7) din Constituția României, republicată, și ale art. 29 alin. (4) Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea membrilor prezenți

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1 – Consiliul Superior al Magistraturii susține intrarea în vigoare a noului Cod de Procedură Civilă la data de 1 iunie 2012.

Data în București, la data de 22 martie 2012

PREȘEDINTE
JUDECĂTOR ALINA NICOLAE

